

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 245/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Miroslav Vaško, s.r.o., Šándorova 2, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 8S/41/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v konaní o jeho správnej žalobe (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje prikázať krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznať mu finančné zadostučinenie 3 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. V napadnutom konaní sa sťažovateľ žalobou doručенou súdu 2. júna 2022 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Košice (ďalej len „žalovaný“) č. OU-KE-OVBP2-2022/017621-002 z 1. apríla 2022, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie obce Nižný Klátov č. 360/2021-NK zo 7. januára 2022 o povolení stavby rodinného domu stavebníkom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Súčasťou správnej žaloby bol aj návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku žaloby, ktorému krajský súd nevyhovel a uznesením z 22. septembra 2022 návrh zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2022. Krajský súd 16. januára 2023 doručil sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe,

vrátane vyjadrení ďalších účastníkov konania a upovedomil ho o možnosti sa písomne k nim vyjadriť v lehote 20 dní. Sťažovateľ možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného nevyužil. V dôsledku prechodu výkonu súdnictva v správnych veciach na správne súdy vec napadla 12. júna 2023 Správne mu súdu v Košiciach (ďalej len „správny súd“) a 19. júna 2023 bola pridelená novému zákonnému sudcovi.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ uvádza, že konanie o správnej žalobe trvá už takmer dva roky, pričom súd už vyše roka nevykonal vo veci žiadny úkon. Konajúci súd postupom v napadnutom konaní porušil § 103 ods. 1 prvej vety Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“).

4. Sťažovateľ namieta neefektívny a pomalý postup súdu v konaní o jeho správnej žalobe, zdôrazňuje, že vec nie je po skutkovej ani právnej stránke zložitá, pričom ide o bežnú agendu správnych súdov a on nezadal žiaden dôvod na vznik priesťahov v napadnutom konaní. Je toho názoru, že postup súdu nesmeroval k efektívnemu a rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty účastníkov konania. Predmetom napadnutého konania je aj ochrana jeho subjektívnych práv – ochrana pozemku a stavby pred zmenami vo výške hladiny a toku spodnej vody a pred zmenou odtokových pomerov, čo má pre neho mimoriadny význam. Orgán verejnej moci tento stav právnej a životnej neistoty sťažovateľa nielenže v primeranom čase neodstránil, ale ho naďalej svojimi priesťahmi udržiava.

5. Sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vzhľadom na charakter veci a nečinnosť súdu, ktorá vytvára vážny stav jeho právnej neistoty v konaní, ktoré má priamy vplyv na majetok sťažovateľa a jeho hodnotu a vznik škôd na ňom.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných priesťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

7. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria

ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

8. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy (v prípade sťažovateľa ide o žalobou namietané rozhodnutie orgánu verejnej správy v konaní o povolení stavby) predstavuje štandardnú agendu rozhodovania správnych súdov a tento typ konania je regulovaný pomerne podrobnou právnou úpravou (prvá hlava SSP) a tiež príslušnou judikatúrou, a preto napadnuté konanie nemožno považovať za právne zložitú. Vec podľa názoru ústavného súdu nevykazuje ani skutkovú zložitú. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v priebehu napadnutého konania, obsah ústavnej sťažnosti nenasvedčuje tomu, že sťažovateľ prispel k predĺženiu konania.

9. K samotnému postupu správneho súdu ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie vo veci samej pred správnym súdom trvá od podania správnej žaloby (v júni 2022) ku dňu doručenia ústavnej sťažnosti (apríl 2024) 22 mesiacov. Krajský súd najprv rozhodoval o návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, ktorému nevyhovel a v septembri 2022 ho uznesením zamietol. Po zamietnutí návrhu na priznanie odkladného účinku zabezpečoval vyjadrenia k žalobe a repliky (január 2023). Správny súd po doručení vyjadrenia žalovaného k žalobe a poskytnutia lehoty sťažovateľovi na vyjadrenie zostal od februára 2023 vo veci nečinný. V súvislosti s prechodom výkonu súdnictva na správny súd došlo v júni 2023 k zmene zákonného sudcu, pričom ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo vo veci meritórne rozhodnuté.

10. Čo sa týka významu sporu pre sťažovateľa, sťažovateľ poukázal na stav jeho právnej a životnej neistoty a zvýrazňoval dôležitosť a akútnosť rozhodnutia o jeho nároku, keďže predmetom napadnutého konania je aj ochrana jeho subjektívnych práv – ochrana pozemku a stavby pred zmenou odtokových pomerov, čo má pre neho mimoriadny význam. Ústavný súd považuje za legitímnu požiadavku sťažovateľa dosiahnuť stav právnej istoty. Právna neistota sťažovateľa existujúca v čase podania ústavnej sťažnosti je ale subjektívne oslabená, berúc zreteľ na celkovú dĺžku konania vo veci samej, ako aj skutočnosť, že nejde o konanie vyžadujúce výnimočnú rýchlosť konania.

11. V súvislosti s prechodom výkonu súdnictva v správnych veciach ústavný súd konštatuje, že hoci okolnosti súvisiace s reformou súdnictva z júna 2023 nemôžu byť na ťarchu sťažovateľa, treba zohľadniť a akceptovať určitý čas nevyhnutný na reorganizáciu, ktorým sú, bohužiaľ, poznačené všetky správne súdne konania. To najmä s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania jeden rok a desať mesiacov a na postup správneho súdu, ktorý napriek absencii „viditeľných“ procesných úkonov vo veci koná. Podľa vyjadrenia správneho súdu vec je pripravená na prejednanie a rozhodnutie, keďže v konaní boli vykonané prvotné úkony ešte krajským súdom.

12. Ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania pred správnym súdom vzhľadom na už uvedené okolnosti nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

13. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ v tejto veci

v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom správneho súdu v nej naďalej dochádza k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu